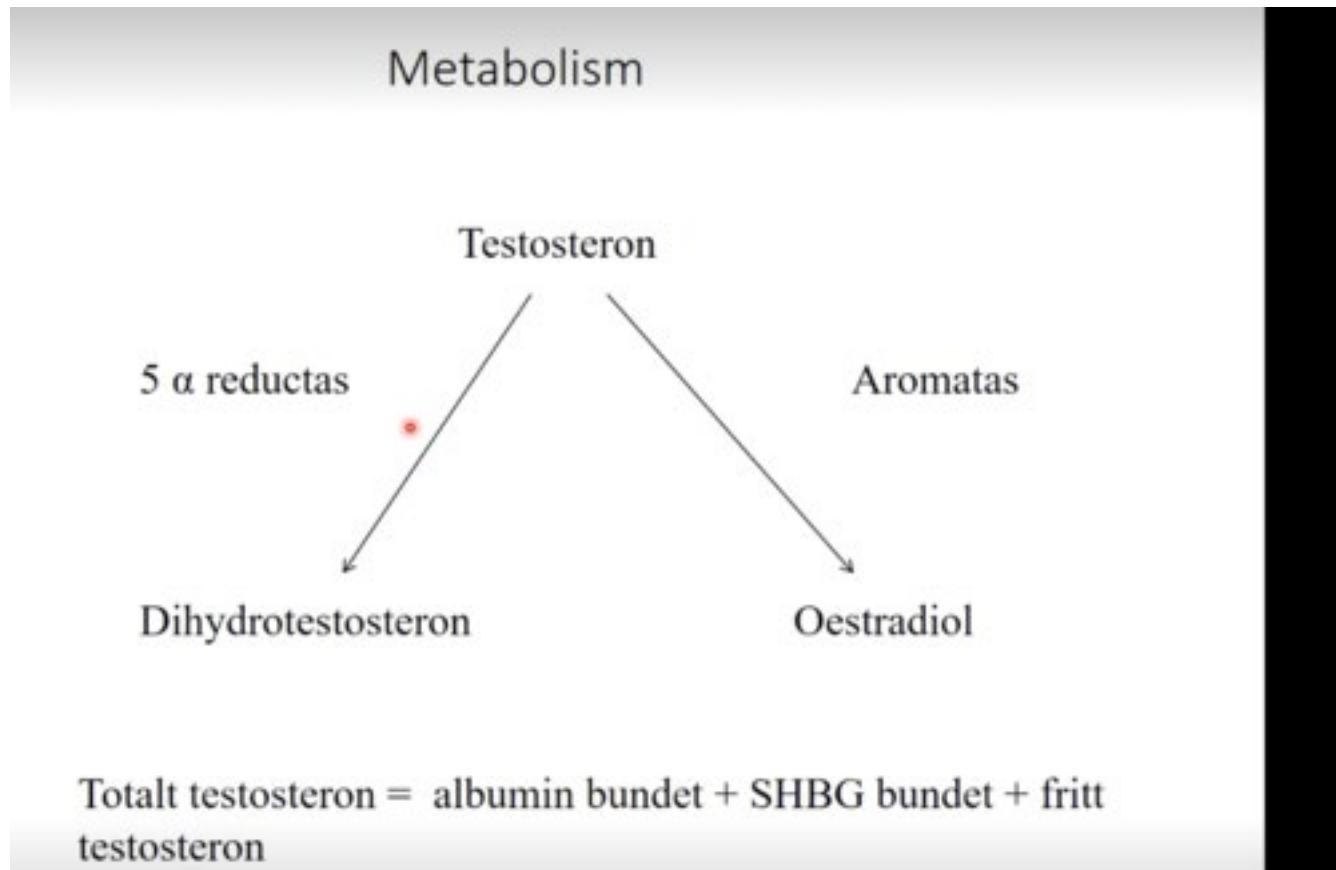
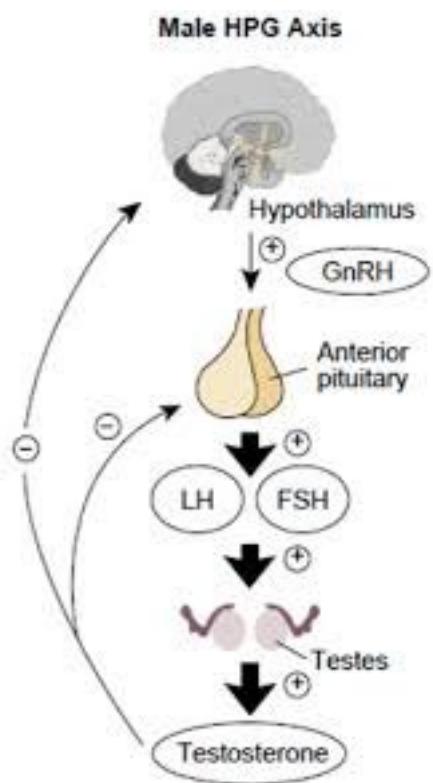

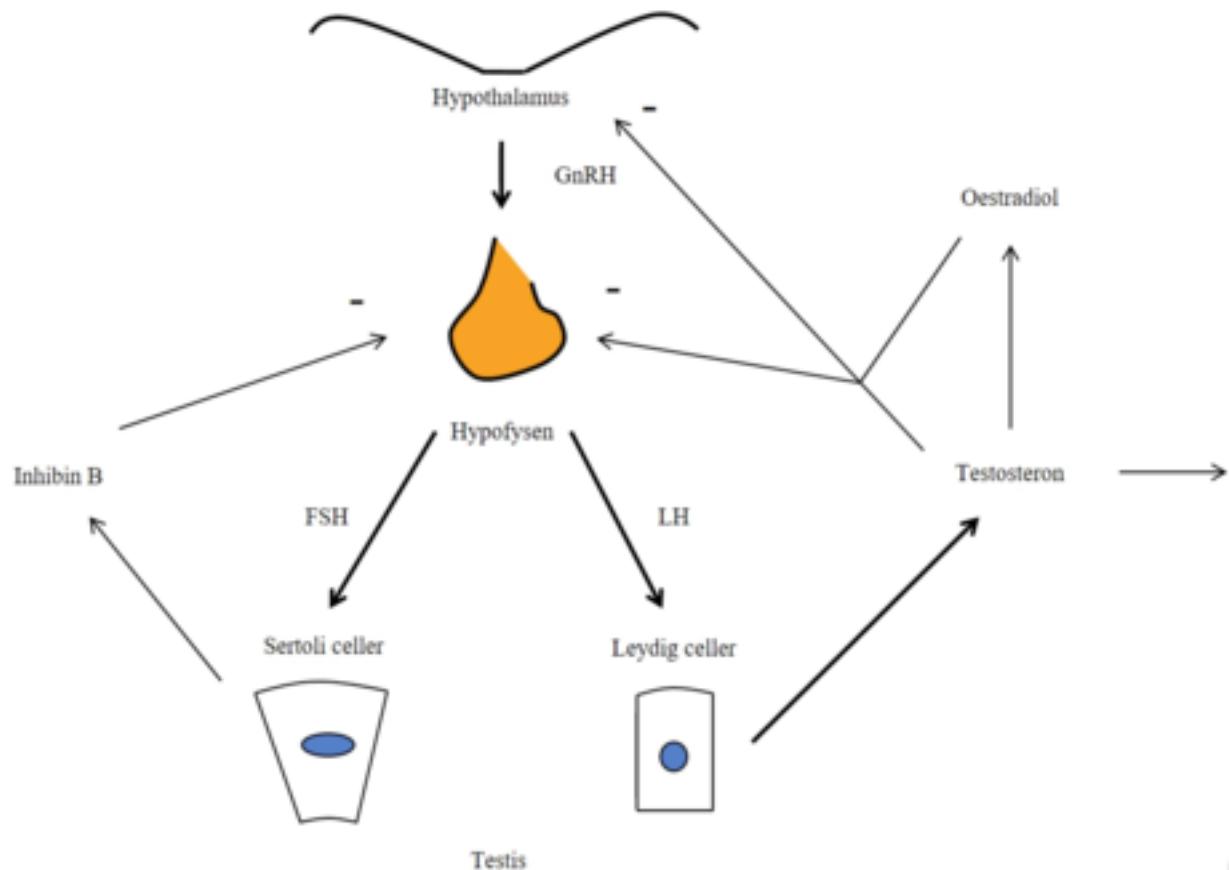
Testosteron, hypogonadism i öppenvård

Botan Hawas

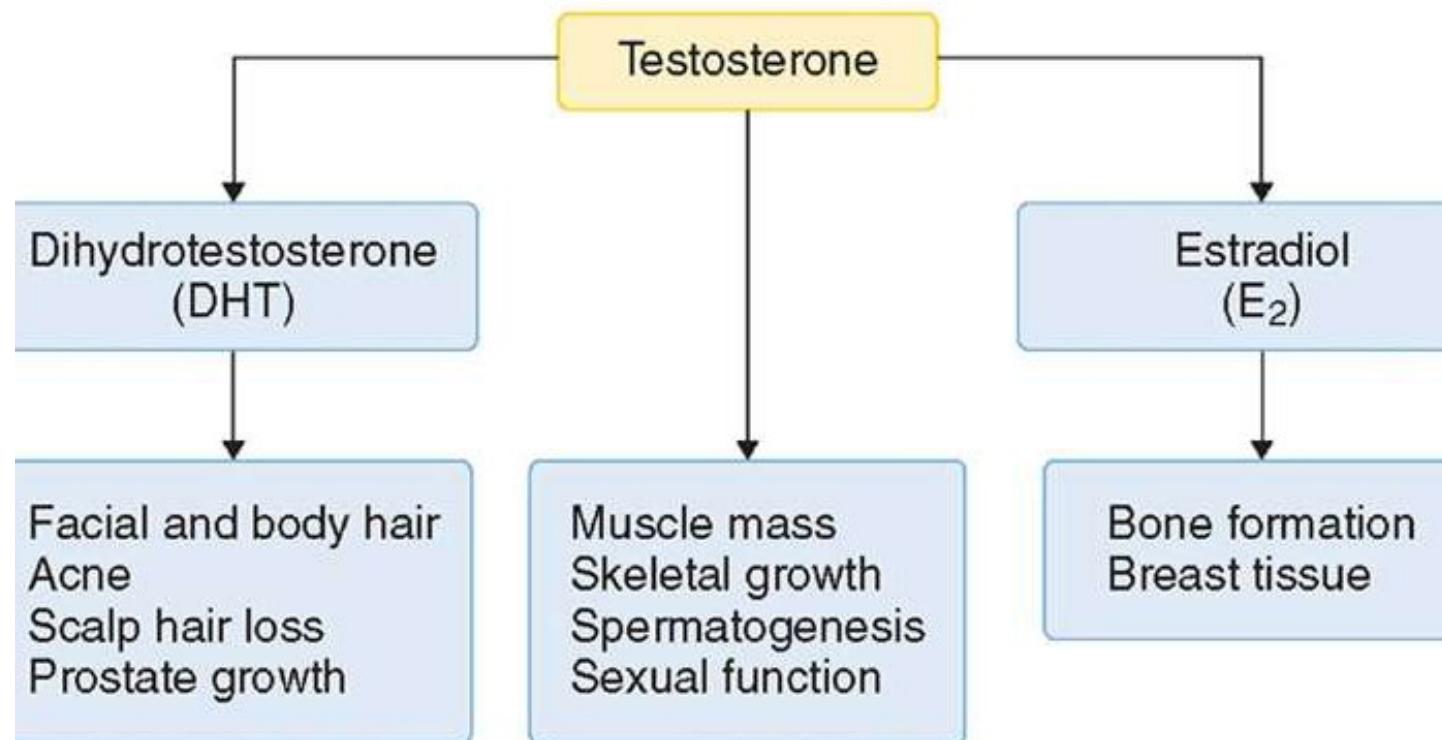
Urologkliniken Västmanland

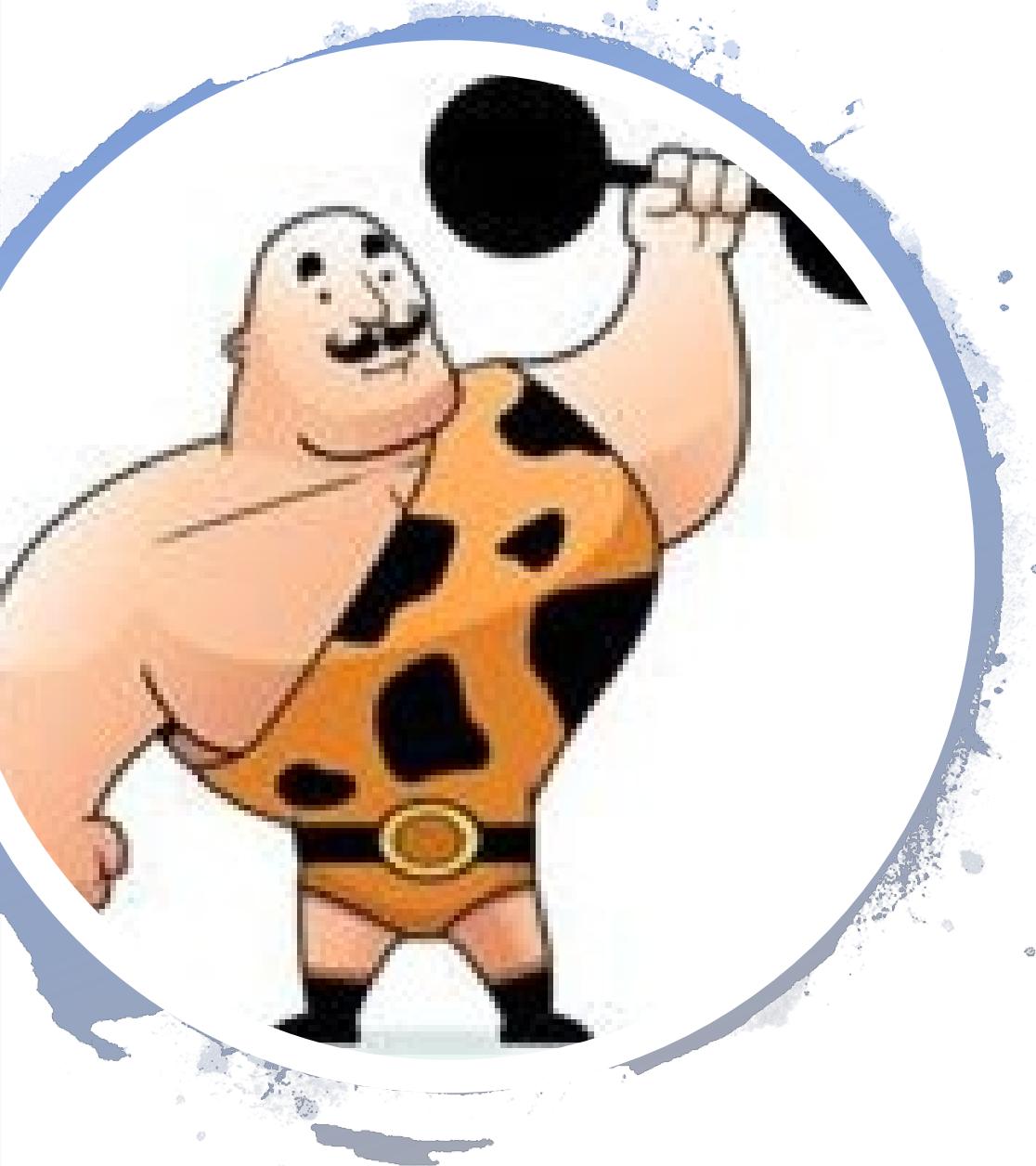

Effects of Testosterone and its Metabolites in Men

Testosteronets roll

- Muskel utveckling
- Fertilitet
- Fet metabolism
- Ben mineralisering
- Kognitivt funktion
- Sexuell function
- Pubertet

Definition av hypogonadism

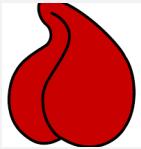
Kliniskt syndrom orsakat av androgenbrist som kan ha en negativ inverkan på flera organfunktioner och livskvalitet¹

Diagnos av manlig hypogonadism måste omfatta både kliniska symtom och biokemiska bevis på testosteronbrist².

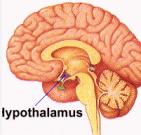
1-Nieschlag, E., et al., Andrology: male reproductive health and dysfunction. 3rd edn. 2010, Heidelberg.

2-Khera, M., et al. Diagnosis and Treatment of Testosterone Deficiency: Recommendations From the Fourth International Consultation for Sexual Medicine (ICSM 2015). J Sex Med, 2016. 13: 1787

Olika typer av Hypogonadism

Primär testikel

Sekundär - hypotalamus-hypofysis

Vuxendebut – blandad av ovanstående två

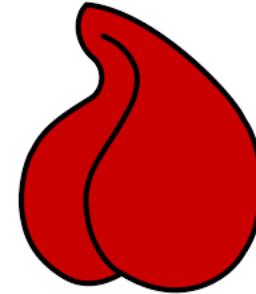

Defective androgen receptors on target tissues!!!!

Primär hypogonadism - testikeln

↓ Testo

- Försämring av spermatogenesen
- LH&FSH ↑

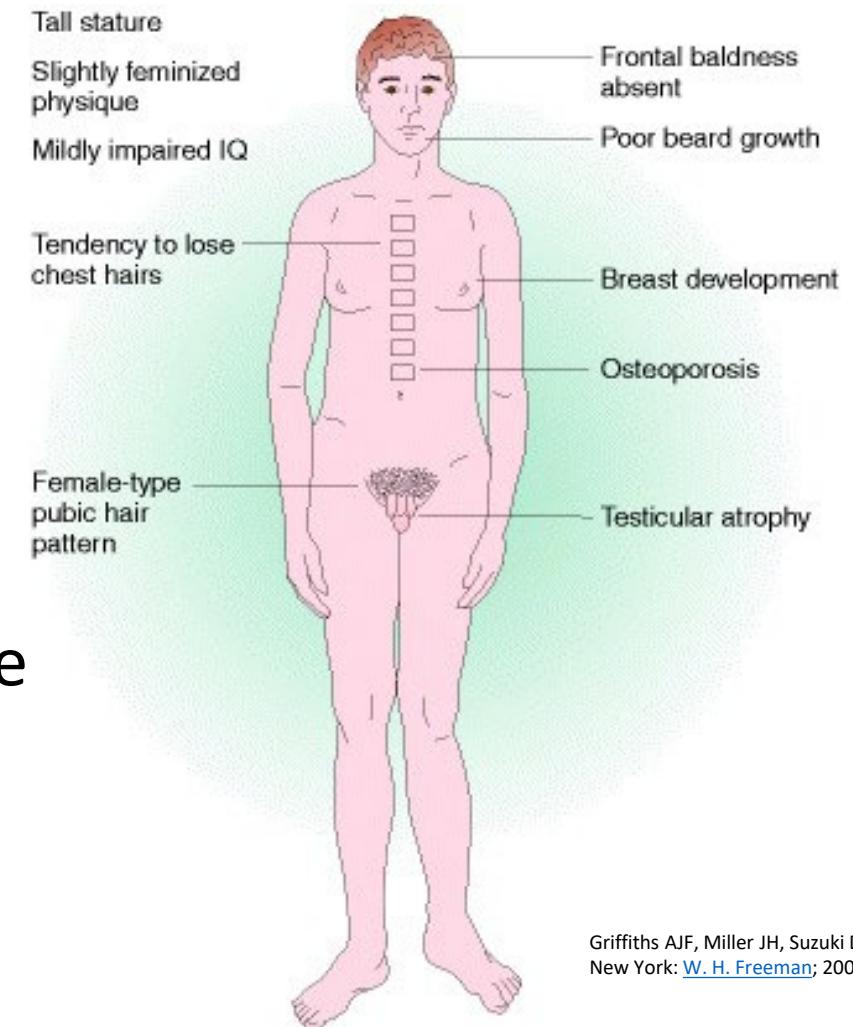
- Klinefelter syndrome 47,XXY
- Testikeltumörer, infektioner, trauma...
- Maledescended testes,
- Gonadal dysgenesis
- Noonan syndrome

Klinefelter syndrome 47,XXY

- Tall stature
- Long extremities
- Gynecomastia.

Universal manifestations

- microorchidism
- Hypergonadotropic hypogonadism after the
- Most adult men are infertile

Griffiths AJF, Miller JH, Suzuki DT, et al.
New York: [W. H. Freeman](#); 2000.

Sekundär - hypothalamus-hypophysis

↓ GnRH

↓ LH and FSH

maybe ↑ Prolactin

Isolated (congenital) hypogonadotropic hypogonadism

Kallmann's syndrome

Secondary GnRH deficiency

Hypopituitarism

Pituitary adenomas

Thalassaemia

Prader-Willi syndrome

Congenital adrenal hypoplasia

Pasqualini syndrome

late-onset hypogonadism och åldersrelateradehypogonadism

↓ Testo

≡ LH and FSH

Tolkningen av lab.prover

Lab.mässig hypogonadism

- Total-testosteron (med normalt SHBG):
  - <6-8 nmol/L
  - 8-10 nmol/L (testa 3-6 månader)
  - >12 nmol/L (ej terapi)
- Total-testosteron (med högt/lågt SHBG):
  - Testosterone/SHBG-kvot.

Diagnos

Anamnes

Klinisk undersökningen

Lab prover

Röntgen

Anamnes av vuxen hypogonadism

- Sexuell dysfunktion,
- Övervikt(hög BMI)
- Minskad energi, initiative, motivation
- Humör ändring, nedsatt concentration, minne
- Trötthet och ilska
- Depression, nedstämdhet
- Medication
- Anamnes av anabola steroider

Undersökning

BMI

Midja-höft-förhållande

Kroppsbehåring, manligt håravfall,

Gynekomasti

Testikelns storlek

Undersökning av penis, samt en digital rektal undersökning (DRE) av prostatan

Lab prover

Testosteron, två ggr!

LH, FSH

Prolactin

Blodstatus

PSA

SHBG

? Vit D, TSH T4

TABELL I. Testosteronnivåer hos män.

Testosteronkoncentration	Tolkning
>12 nmol/l	Sannolikt normalt
8–12 nmol/l	Gråzon, kan vara förenligt med både normalvärde och brist
<8 nmol/l	Sannolikt brist

Optimal provtagning

- Fastande kl 07-10, efter en god natt sömn, stress och rökfri, utan föregående fysisk-eller sexuell aktivitet.
- Två provtillfällen.

Så när ska man behandla

SYMtom

UNDERSÖKNINGSFYND

LABB

ANDRA SJUKDOMAR

Kontraindikationer för behandlingen

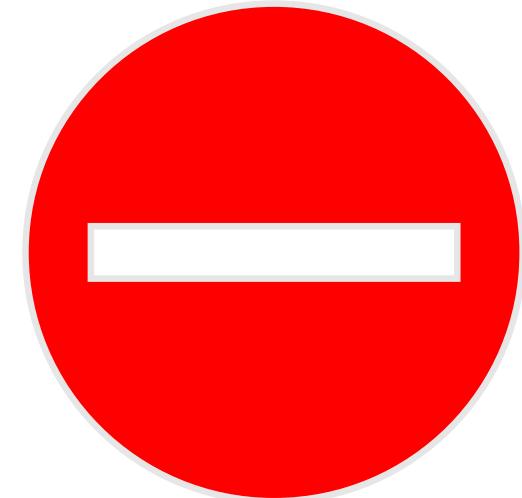
Prostatacancer
Prostatecancer

Bröstcancer

Planera för faderskap

Hematokrit > 0,54

Svår kronisk hjärtsvikt klass IV

Behandlingsformer i Sverige

Geler

Testavan
Testogel
Tostrex

Injektioner

Nebido

Bieffekter av behandlingen

Acne

Fluid retention

EVF/HB

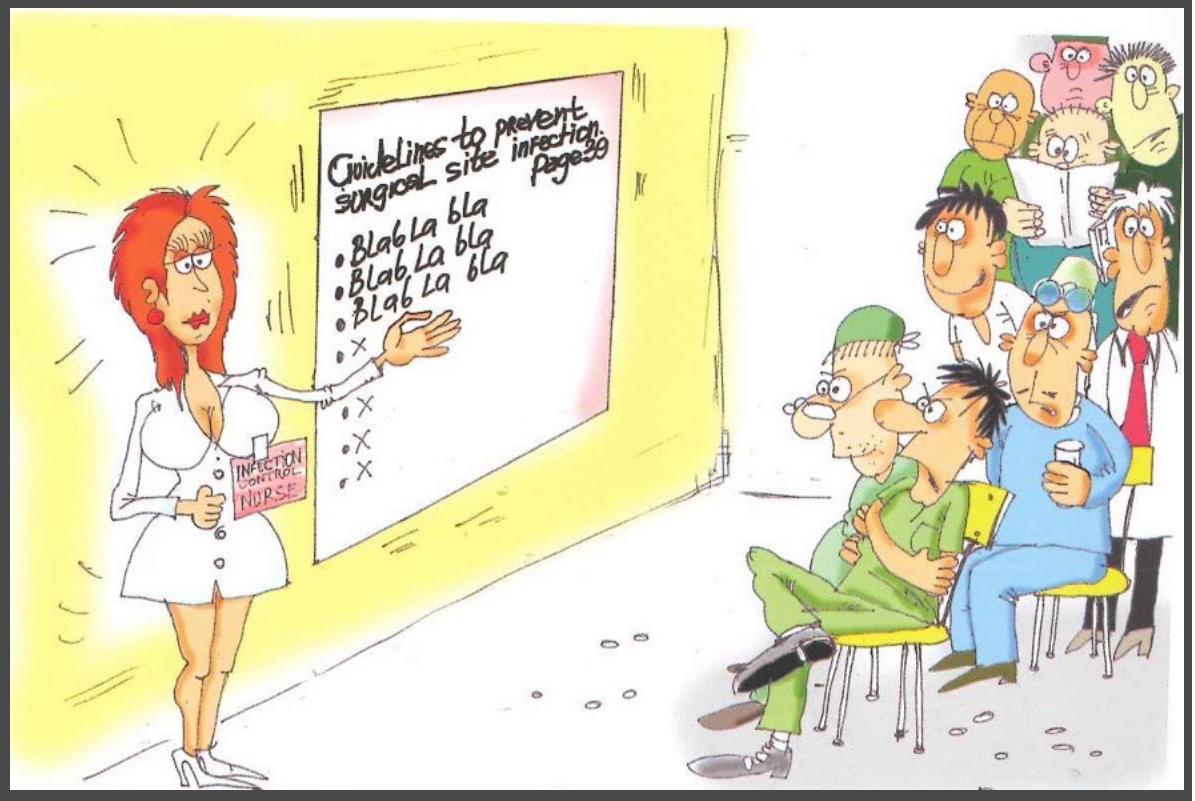
Cough

PSA

Uppföljningen

Enl. svenskandrologi

Prostatapalpation årligen.

Hb, EVF var tredje månad första året därefter årligen.

PSA årligen.

Vid EF >53% dossänkning alt. glesare intervall vid alt. venesectio om ej sjunkande nivåer.

Vid Nebido, dalvärde 4: injektionen där testosteronnivåer bör ligga i normalt referensintervall.

When to refer

Vårdgivare och
samarbetspartners

Kontakt

Languages

Lyssna

Innehåll

Sök

Sök

Behandlingsstöd

Patientadministration

Avtal och uppdrag

Kompetens och utbildning

IT-stöd

Dokumentarkiv

Vårdgivare och samarbetspartners → Behandlingsstöd → Läkemedel → Basläkemedel 2019 → Urologi

Urologi

akut uretärstenssmärta

Länkar

[LV Urinträngningar och inkontinens](#)

[Cochrane review 2012](#)

[Samverkansdokument urologi](#)

Nya kunskaper om testosteronbrist

- Ökad risk för CVL
- Nedsatt insulinkänslighet-diabetes
- Nedsatt biltäthet
- Ökad risk för reumatiska besvär

Frågor!

References

Metabolic Disorders and Male Hypogonadotropic Hypogonadism.

Pivonello R, Menafra D, Riccio E, Garifalos F, Mazzella M, de Angelis C, Colao A. Front Endocrinol (Lausanne). 2019 Jul 25;10:345. doi: 10.3389/fendo.2019.00345. eCollection 2019. Review.

Current Evidence of the Oncological Benefit-Risk Profile of Hormone Replacement Therapy.

D'Alonzo M, Bounous VE, Villa M, Biglia N. Medicina (Kaunas). 2019 Sep 7;55(9). pii: E573. doi: 10.3390/medicina55090573. Review.

Oncological safety of testosterone replacement therapy in prostate cancer survivors after definitive local therapy: A systematic literature review and meta-analysis.

Kardoust Parizi M, Abufaraj M, Fajkovic H, Kimura S, Iwata T, D'Andrea D, Karakiewicz PI, Shariat SF. Urol Oncol. 2019 Oct;37(10):637-646. doi: 10.1016/j.urolonc.2019.06.007. Epub 2019 Jul 8. Review.

Hormonal Replacement Therapy in Heart Failure: Focus on Growth Hormone and Testosterone.

Salzano A, D'Assante R, Lander M, Arcopinto M, Bossone E, Suzuki T, Cittadini A. Heart Fail Clin. 2019 Jul;15(3):377-391. doi: 10.1016/j.hfc.2019.02.007. Epub 2019 Apr 6. Review.

The effects of testosterone replacement therapy on the prostate: a clinical perspective.

Miah S, Tharakan T, Gallagher KA, Shah TT, Winkler M, Jayasena CN, Ahmed HU, Minhas S. F1000Res. 2019 Feb 25;8. pii: F1000 Faculty Rev-217. doi: 10.12688/f1000research.16497.1. eCollection 2019. Review.

THE LITTLE BOOK OF *Surgical Cartoons*
Evgeniy E. Perelygin
Edited by Moshe Schein

CLINICAL OVERVIEW

Klinefelter syndrome

Elsevier Point of Care ([see details](#))

Released June 21, 2019. Copyright Elsevier BV. All rights reserved.

EAU Guidelines on Male Hypogonadism

G.R. Dohle (Chair), S. Arver, C. Bettocchi,
T.H. Jones, S. Kliesch

Tyst hematuri eller

Hematuri

- Sten i urinvägarna
- Godartad prostataförstoring
- Urinvägsinfektion
- Förträngning i urinröret
- Blås/njur tumör
- Makroskopisk hematuri hos individ > 50 år → SVF
- Makroskopisk hematuri hos individ < 50 år ska utredas vidare men ej inom SVF
- SVF= Remiss till urolog + rtg CT urografi

Remiss till urologen

- Smärta i njure eller flanken
- Hematuri, mörk urin eller koncentrerad!
- PSA kontroll 8-10 veckor
- Prostata palp!! Hård eller inte!
- Hur palp!!!!
- Fråga remiss